

© Arxiu fotogràfic del Consorci del Patrimoni de Sitges

Obra	<i>Paisatge</i> , de Miquel Villà (Barcelona, 1901 – el Masnou, 1988)
Lloc i data	La Pobla de Segur, cap a 1937
Matèria / Tècnica	Pintura a l'oli sobre tela
Mides	74 x 92,5 cm
Col·lecció	Museu de Maricel, Sitges. Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art
Descripció i context històric	

El paisatge de la Pobla de Segur, on Miquel Villà pinta aquesta tela, esdevé un dels indrets més estimats per l'artista des que el descobreix de la mà del pintor i amic Enric Porta, el 1926. És tanta la fascinació que sentirà per la llum tamisada, el roig dels conglomerats, el platejat de les seves oliveres i la seva orografia de contrastos i matisos, que hi farà perllongades estades any rere any des del 1934. La Pobla de Segur es convertirà en la seva arcàdia personal.

Nascut a Barcelona el 1901, és al Masnou, a l'Escola Nàutica fundada pel seu avi, on rep la primera formació. Ben jove, però, i motivat per les obligacions laborals del pare com a representant d'una companyia de vins, es trasllada a viure a Bogotà. El 1917, amb tan sols 16 anys, participa a l'Exposició Nacional Colombiana organitzada per l'Acadèmia de Belles Arts, i el 1923 té la seva primera exposició individual a l'Acadèmia de la Llengua de Bogotà. En aquests moments, però, la seva vida transcorre ja a París, on ha conegut Enric Porta, precisament. Vlaminck és un dels dos pintors en què s'emmiralla. La paleta de tons terrosos i foscos que utilitza en aquests moments

sorpren a la crítica i al públic que visita la seva primera exposició a Barcelona, el 1927, a les galeries Dalmau. El crític Sebastià Gasch s'erigeix en el seu màxim defensor. Miquel Villà és a punt de conèixer en directe la paleta de Rembrandt. L'impacte és tal que les visites periòdiques al Rijksmuseum se succeeixen any rere any. La utilització dramàtica de la matèria, així com la llum de l'holandès, fan virar la paleta de Villà cap als tons daurats. La investigació d'aquests anys 30, moment també en què s'inscriu *Paisatge*, el porten a emfatitzar cada vegada més els volums i les textures. És la naturalesa tàctil de què parlarà Joan Merli, una de les persones que més el recolza en aquests anys. Especialment aplaudides per la crítica són també els interiors d'estable i les natures mortes.

«El millor és quedar-se en un mateix lloc amb els mateixos temes. La relació de dos o tres formes, l'harmonia de dos o tres colors és suficient per aprofundir els nostres estudis de la naturalesa durant tota la vida», confessarà Villà al seu amic Manuel Capdevila per via epistolar. Als veïns de la Pobla de Segur els plau retrobar-lo cada any. Extraordinàriament metòdic a l'hora de posar-se

a pintar cada dia, aquí hi troba tota la tranquil·litat que necessita. Finalitzada la jornada de treball, en sessions que s'estenen a matí i tarda, té temps per compartir tertúlia amb d'altres artistes que admiren també la seva recerca.

Paisatge resumeix, com en d'altres pintures realitzades aquests moments a la Pobla de Segur, el gust creixent de Villà per la construcció del quadre. És el color que orquestra la tela i no la línia; són també la matèria i la pinzellada densa les que defineixen la seva manera tan particular d'afrontar la seva investigació. Sebastià Gasch en fa una acurada anàlisi a la revista *Art*, el març de 1934: «Pinta tot el que té davant amb golafreteria apassionada. Inscric en la tela rectangular tots els elements que pot. Fins que queda extenuat... Els moments d'emoció han passat. I, esbravada aquesta, intervé la intel·ligència. Constatada. S'esgarrija davant aquell garbuix. I s'apressa a ordenar-lo. [...] Però el més sorprenent és que aquesta tasca pacient d'eliminació del superflu, de reducció a l'essencial, de depuració, no aconsegueix estrangular la força tempestuosa, fresca i espontània, de l'emoció inicial».

Finalitzada la guerra, Miquel Villà passarà uns anys a l'Argentina, a la zona de Tucuman on hi té un germà. La llum d'aquestes latituds marca també el seu viratge cap a una pintura de colors més vius. Recupera el paisatge d'Eivissa que havia descobert els anys 30; aquí hi troba un dels paisatges més harmoniosos que coneix i amb un esclat de blancs verds, blancs grocs i blancs taronges com enlloc. En farà estades perllongades fins al 1970, quan canviarà la illa per la localitat d'Altea, que li ofereix la tranquil·litat desitjada. «Cap pintor tan arquitecte com ell», en paraules de Rafael Santos Torroella, Villà comptarà amb un col·leccionisme cada vegada més fidel i una projecció també internacional avalada per la seva exitosa participació en les Biennals Hispanoamericanes, a banda de les Exposicions Antològiques de l'Academia Breve de Crítica de Arte i dels Salons dels Onze, a Madrid. Quan no és en el vaixell de camí a Sud-amèrica, el Masnou i la Pobla de Segur seran els seus punts d'ancoratge. Morirà al Masnou el 1988, poc després d'abraçar el seu desig de fer una obra on tot fos color i d'haver protagonitzat una trajectòria de les més personals de l'art català del segle XX.

Bibliografia bàsica

Àlbum Villà. A cura de Daniel Giralt-Miracle. Barcelona: Quaderns Crema, 1998.

Miquel Villà. Exposició antològica. Obra de 1917 a 1985. Palau Moja, 8 de novembre - 12 de desembre de 1985. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1985.

Miguel Villà. Madrid: Centro Cultural del Conde Duque, 1998.

Miquel Villà. Centenari 1901-2001. El Masnou: Ajuntament del Masnou, 2001.

FERRATER, Gabriel. "Aproximaciones a la pintura de Miguel Villà". A: *Publicaciones de la revista Laye*, núm. 2. Barcelona, 1952.

GASCH, Sebastià. "Miquel Villà". A: *Art. Publicació de la Junta Municipal d'Exposicions d'Art.* Volum. 1, núm. 6 (març de 1934), p.161-167.

GASCH, Sebastià. "El retorn al realisme". A: *Art.* Vol. 2, núm. 7 (abril 1935), p. 194-200.

MERLI, Joan. *33 Pintors catalans.* Barcelona: Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, 1937.

POLO, Irene. "Miquel Villà". A: *L'Instant*, 6 de maig de 1935, p. 8.

PONGILUPPI, Carles. *Estudi sobre l'obra de Miquel Villà.* Universitat de Barcelona, 1992. Tesi doctoral inèdita.

Ignasi Domènech i Susanna Portell, comissaris de l'exposició *Miquel Villà. La pintura sense atzar*

Sitges, maig de 2021

Museu del Cau Ferrat
Museu de Maricel
Museu Romàntic
Palau de Maricel
Can Falç
Fundació Stämpfli

Oficines: carrer Davallada, 12,
3a planta
Edifici Miramar
08870 Sitges
Tel. 93 894 03 64
Fax 93 894 85 29
m.sitges@diba.cat
www.museusdesitges.cat

Ajuntament
de Sitges

Diputació
Barcelona

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura